

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus Harju Maakohus Kentmanni kohtumaja

Kohtukoosseis Kohtunik Karin Sonntak

Otsuse tegemise aeg ja koht 23. oktoober 2008. a kell 14.00 tsiviilkantselei kaudu

Kentmanni 13 Tallinnas

Tsiviilasja number 2-08-16488

Tsiviilasi OÜ P avaldus ja B ja S OÜ avaldus OÜ EM

pankrotimenetluse algatamiseks ja pankroti välja

kuulutamiseks

Asja läbivaatamise kuupäev 06. oktoober 2008. a

Menetlusosalised Võlausaldaja I: OÜ P (registrikood xxx, asukoht xxx),

juhatuse liige UP;

Võlausaldaja esindaja: Harry Ots (Õigusbüroo Harry Ots,

asukoht xxx);

Võlausaldaja II: B & S OÜ (reg kood xxx asukoht xxx);

seaduslik esindaja: FB(elukoht xxx);

Võlausaldaja esindaja: vandeadvokaat Hans Dirk Huntertmark (Rechtsanwaltskantzlei Huntertmark

Advokaadibüroo OÜ asukoht xxx):

Võlgnik: OÜ EM(registrikood xxx, asukoht xxx), juhatuse

liige ST (isikukood xxx, elukoht xxx);

Ajutine pankrotihaldur Andres Hermet (asuk xxx).

Resolutsioon

- 1. Rahuldada OÜ P ja B & S $\,$ OÜ avaldus OÜ EM pankroti väljakuulutamiseks.
- 2. Kuulutada välja OÜ EM(registrikood xxx) pankrot 23. oktoobril 2008. a kell 14.00.
- 3. Nimetada OÜ EM pankrotihalduriks Andres Hermet (asuk xxx).
- 4. Määrata võlausaldajate esimeseks üldkoosoleku ajaks 14. november 2008. a algusega kell 10.30 Tallinnas Kentmanni 13 asuvas Harju Maakohtu saalis nr 317.
- 5. Pankrotiotsus kuulub viivitamatult täitmisele.
- 6. Võlausaldajad on kohustatud hiljemalt kahe kuu jooksul pankrotiteate väljaandes Ametlikud Teadaanded ilmumise päevast arvates teatama haldurile kõigist oma enne pankroti väljakuulutamist tekkinud nõuetest võlgniku vastu, sõltumata nende tekkimise alusest ja nõude tähtajast. Kui nõue esitatakse pärast nimetatud tähtaja möödumist ning võlausaldajate üldkoosolek nõude esitamise tähtaega ei ennista, siis võetakse nõue vastavalt

PankrS § 102 lg 2 kaitsmisele, kuid tunnustamise korral rahuldatakse pärast õigeaegselt esitatud tunnustatud nõuete rahuldamist. Pankrotivõlgnikule võlgnetavate kohustuste täitmist võib pärast pankroti väljakuulutamist vastu võtta üksnes pankrotihaldur. Sama tähtaja jooksul on kohustatud kõik isikud, kelle valduses on ükskõik mis alusel võlgniku vara, teatama sellest haldurile.

- 7. Kohustada juhatuse liiget ST'd (isikukood XXX) kohtus vandega kinnitama vara ja võlgade nimekirja õigsust enne esimest võlausaldajate üldkoosolekut 14. novembril 2008. a kell 10.15. Kui ST vannet andma ei ilmu, siis on kohtul õigus teda trahvida.
- 8. Määrata Andres Hermetile ajutise pankrotihalduri tasu brutosummas 16 000 (kuusteist tuhat) krooni ja vajalike kulutuste katteks brutosumma 2 174 (kaks tuhat ükssada seitsekümmend neli) krooni, kokku brutosumma 18 174 krooni pankrotivara arvelt.
- 9. Välja mõista OÜ EM menetluskulud (s.h. riigilõiv 1 600 krooni ja õigusabikulu) täies ulatuses OÜ P ja B & S OÜ kasuks.
- 10. Otsus teha teatavaks väljaandes Ametlikud Teadaanded ja Harju Maakohtu registriosakonnale.

Edasikaebamise kord

Kohtuotsusele võib esitada apellatsioonkaebuse Tallinna Ringkonnakohtule 30 päeva jooksul alates otsuse apellandile kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel esimese astme kohtu otsuse avalikult teatavakstegemisest. Kaebus võidakse lahendada kirjalikus menetluses, kui kaebuses ei taotleta selle lahendamist istungil.

Võlausaldaja OÜ P avaldus

Võlausaldaja OÜ P esitas 30.04.2008.a kohtule avalduse OÜ EM pankrotimenetluse algatamiseks ja pankroti väljakuulutamiseks. Avalduse kohaselt on võlausaldaja OÜ P ja võlgniku OÜ EM vahel 02.03.2007.a sõlmitud töövõtuleping nr 07-03, mille kohaselt võlausaldaja teostas ehitustöid XXX objektil ning võlgnik kohustus teostatud tööde eest tasuma. Võlausaldaja on oma lepingujärgsed tööd objektil teostanud ja oma kohustused täitnud. Võlgnik oma lepingujärgset tasu maksmise kohustust täitnud ei ole. Võlgnik on võlausaldajale alates maist 2007.a andnud korduvalt lubadusi oma võlg tasuda, kuid seda ta teinud ei ole. 12.10.2007.a sõlmisid võlausaldaja (õigustatud isik) ja võlgnik (kohustatud isik) ja käendaja M K Käenduslepingu nr 07-04 võlgniku kohustuse tagamiseks (käendamiseks) võlausaldaja ees. Käendaja ei ole samuti endale võetud kohustust täitma asunud. 14.04.2008.a on võlausaldaja esitanud võlgnikule pankrotihoiatuse. Seisuga 29.04.2008.a võlgneb võlgnik võlausaldajale kokku 397 781,20 krooni (sh põhivõlg 215 886,00 krooni ja viivised 181 895,20 krooni).

Võlausaldaja B & S OÜ avaldus

Võlausaldaja B & S OÜ esitas OÜ-le EM arved renditud esemete eest summas 89 141.87 krooni. Seisuga 09.06.2008. a olid kõik arved tasumata. 21.01.2008. a saatis võlausaldaja võlgnikule pankrotihoiatuse, milles palus võlgnevuse tasuda 7 päeva jooksul. Võlgnik võlgnevust ei likvideerinud vaatamata korduvatele meeldetuletustele.

Võlgniku vastus

Võlgnik pankrotiavaldustele kirjalikke vastuväiteid esitanud ei ole.

Ajutise pankrotihalduri arvamus

EMOÜ on Pärnu Maakohtu registriosakonnas registrisse kantud 21. aprillil 1997.a. Võlgniku juhatusse kuulub pankrotimenetluse algatamise hetkel ST. EMOÜ põhitegevusalaks on olnud J kivimajade ja H+H S OY poorbetoontoodete müük Eesti Vabariigi piires. 2006 aasta lõpul töötas OÜ 8 töötajat. Tänaseks on kehtivaid töölepinguid üks. Viimased tehingud pangakontodel on

tehtud 2008 aasta märtsis-aprillis, seega eelduslikult on majandustegevus praktiliselt lõppenud ka 2008.a. kevadel.

Ajutine haldur on tuvastanud, et võlgniku arveldusarvetel rahalised vahendid puuduvad. Kassa seisu kohta pankrotimenetluse algatamise seisuga halduril andmed puuduvad. Vastavalt Riikliku Autoregistrikeskuse andmetele on OÜ EM nimele registreeritud madel tüüpi XXX, väljalaskeaasta 2006 ja sõiduauto XXX, XXX, väljalaskeaasta 1994. Nimetatud liiklusvahenditele on eelnevalt kohtutäiturite poolt seatud võõrandamise keelumärked. Võlgniku esindaja sõnul on sõiduauto täielikult amortiseerunud ja ei ole enam sõidukorras ning turuväärtust ei oma. Ajutine haldur, tuginedes kolmandate isikute poolt esitatud dokumentidele ja selgitustele, samuti võlgniku esindaja poolt esitatud andmetele ning avalikult kättesaadavatele andmetele, hindab EMOÜ teadaolevate varade väärtuseks kokku 3 000,00 krooni.

AS SEB Pank poolt seatud võlgniku kogu käibevarale kommertspant esimesel järjekohal summas 430 000,00 krooni ja teisel järjekohal summas 195 000,00 krooni. Vastavalt AS SEB Pank poolt saadetud vastuses teabenõudele on AS SEB Panga nõue võlgniku vastu kokku 90,00 krooni teenustasude eest. Vastavalt Maksu- ja Tolliameti saadetud informatsioonile moodustab võlgniku maksuvõlgnevus 27.06.2008.a. seisuga kokku 67 610,00 krooni, millest põhiosa summas 47 725,00 krooni ja intress summas 19 885,00 krooni. Ajutise halduri järelepäringu vastustest liisingufirmadele on selgunud, et peale liisingulepingu lõpetamist tulenevalt kohustuste mittekohasest täitmisest on Hansa Liising Eesti AS-i nõue võlgniku vastu kokku summas 165 108,35 krooni. AS SEB Liising on esitanud ajutisele haldurile andmed kahest rendilepingust tulenevatest võlgnevustest seisuga 04.07.2008.a. summas 83 038,92 krooni, millele lisanduvad viivised 31 592,07 krooni. Kuna nimetatud lepingute esemeteks olnud kaks väikekaubikut on võlgniku valdusest ära võetud, kuid senini võõrandamata, siis võib siit tekkida veel täiendavaid nõudeid müügikahju osas.

AS Hansapank andmetel on võlgnikul võlgnevus krediitkaardi laenust summas 35 890,23 krooni, millele lisanduvad viivised summas 13 925,32 krooni. AS SEB Pank andmetel on võlgnikul panga ees teenustasude võlg kokku summas 90,00 krooni. Danske Bank A/S Eesti filiaali andmetel on võlgnikul laenulepingust tulenev võlgnevus seisuga 10.07.2008.a. kokku summas 198 589,72 krooni. Nimetatud võlgnevuse sissenõudmise õigus on Danske Bank A/S Eesti filiaali poolt üle antud OÜ-le Virumaa Inkasso. Vastavalt võlgniku töötaja poolt ajutisele haldurile antud informatsioonile on võlgniku töötasu võlgnevus ca 70 000,00 krooni. Töötaja oli oma nõudega pöördunud ka Töövaidluskomisjoni poole, kuhu tööandja ei ilmunud (*Lisa 6*). Seejärel pöördus töötaja nõude sissenõudmiseks kohtu poole. Ajutise haldurile on oma nõudest võlgniku vastu teatanud ka OÜ O summas 88 720,00 krooni, eraisik Tõnis Adra summas 719 100,00 krooni, OÜ J summas 426 795,00 krooni ja OÜ B summas 105 170,20 krooni. Võlgniku vastu on hetkel käimasolevaid täitemenetlusi kaheksa erineva kohtutäituri juures, kelle täita on erinevate sissenõudjate poolt esitatud nõudeid kokku summas 754 583,00 krooni.

Ajutise halduri töö tulemusel ja võlgniku juhatuse poolt esitatud 2007 aasta bilansist lähtuvalt võib asuda seisukohale, et võlgnikul on kohustusi kokku 9 331 311,00 krooni, sealhulgas moodustavad võlad tarnijatele 4,6 miljonit krooni. Juhatus on esitanud ka 2008 aasta tasumata arvete nimekirja, millest lähtuvalt on kohustusi 2008 aastal lisandunud veel ca 260 000,00 krooni ulatuses. Kuna võlgniku 2008 aasta raamatupidamist ei ole ajutise halduri hinnangul peetud vastavalt Raamatupidamise seaduse nõuetele, siis ei saa nimetatud numbreid lugeda lõplikeks.

Võlgniku teadaolevad kohustused ületavad tema teadaolevaid varasid rohkem kui üheksa miljoni krooni võrra. Ajutise halduri hinnangul puudub ettevõttel võimalus käesoleval ajal oma senist majandustegevust jätkata ning ei esine võimalust ettevõtte tervendamiseks või saneerimiseks. Võlgniku kinnitusel ei soovi juhatus ega osanikud tekkinud olukorras tegevust jätkata ega näe võimalusi leidmaks vahendeid tekkinud võlgnevuste likvideerimiseks.

Kohtuistung

Kohtuistungil 06.10.2008. a jääb võlausaldaja I esitatud pankrotiavalduse juurde. Võlausaldaja II jääb esitatud pankrotiavalduse juurde. Võlgnik pankrotiavaldustele vastu ei vaidle. 2007. a lõpus

lootis võlgnik, et majanduslik seis paraneb. Seetõttu ei esitanud võlgnik ise ka pankrotiavaldust. Võlgnik leiab, et pahatahtlikult ei ole maksejõuetust tekitanud. Kõik osanikud lisasid raha, et äriühingut päästa. Ajutine pankrotihaldur jääb oma aruandes toodud seisukohtade juurde. Võlgnik on maksejõuetu, majandustegevus on lõppenud. Maksejõuetuse põhjuseid on vaja analüüsida. Juhul kui on kohustusi võetud pärast maksejõuetuse tekkimist, võib võlausaldajatel olla kahju hüvitamise nõue juhatuse liikme vastu.

Kohtuotsuse põhjendused

Kohus leiab, et pankrotiavaldus kuulub rahuldamisele ja välja tuleb kuulutada OÜ EM pankrot. Pankrotihalduriks nimetab kohus Andres Hermeti.

PankrS § 1 lg 2 kohaselt võlgnik on maksejõuetu, kui ta ei suuda rahuldada võlausaldaja nõudeid ja see suutmatus ei ole võlgniku majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine. Kohus leiab, et kogutud ja kohtuistungil uuritud tõenditega on kindlaks tehtud, et võlgniku maksejõuetus ei ole ajutine ja põhjendatud on välja kuulutada võlgniku pankrot. Võlausaldaja I nõude aluseks on 02.03.2007.a sõlmitud töövõtuleping nr 07-03, mille kohaselt võlausaldaja teostas ehitustöid XXX objektil ning võlgnik kohustus teostatud tööde eest tasuma. Võlausaldaja on oma lepingujärgsed tööd objektil teostanud ja oma kohustused täitnud. Võlgnik oma lepingujärgset tasu maksmise kohustust täitnud ei ole. Võlausaldaja II esitas OÜ-le EM arved renditud esemete eest summas 89 141.87 krooni. Seisuga 09.06.2008. a olid võlgniku poolt kõik arved tasumata. PankrS § 10 lg 2 p 1 kohaselt võlgniku maksejõuetuse põhistamiseks peab võlausaldaja muu hulgas tuginema vähemalt ühele järgmistest asjaoludest:1) võlgnik ei ole täitnud kohustust 30 päeva jooksul pärast kohustuse sissenõutavaks muutumist ja võlausaldaja on teda kirjalikult hoiatanud kavatsusest esitada pankrotiavaldus (pankrotihoiatus) ning võlgnik ei ole seejärel kohustust täitnud 10 päeva jooksul. 14.04.2008. a esitas võlausaldaja I võlgnikule pankrotihoiatuse ja 21.01.2008. a esitas võlausaldaja II võlgnikule pankrotihoiatuse, võlgnik kohustust ei täitnud.

PankrS § 10 lg 4 ja lg 5 kohaselt peab pankrotiavalduse esitanud võlausaldaja esitama tõendid oma nõude suuruse, aluse ja täitmise tähtaja kohta. Kui nõude kohta on jõustunud kohtuotsus või vahekohtu otsus, ei pea võlausaldaja nõude kohta muid tõendeid esitama. Kohus leiab, et võlausaldajad on põhistanud võlgniku maksejõuetuse ning tõendanud nõude olemasolu. Võlausaldaja I on esitanud nõude tõendamiseks töövõtuleping nr 07-03 ning võlausaldaja II esitas ajavahemikul 18.06.2007. a kuni 18.02.2008. a tasumata arved.

Võlgniku kohustus võlausaldaja I ees on 397 781,20 krooni ja võlausaldaja II ees on 89 141.87 krooni, mis on suurem kui PankrS § 15 lg 2 p 3 sätestatud nõude alampiir. Kohus leiab, et seega on pankrotiavalduses olemas PankrS § 10 lg 2 p 1 sätestatud pankrotiavalduse aluseks olev asjaolu ning võlausaldajad on esitanud selle kohta tõendid.

PankrS § 31 lg 1 kohus kuulutab pankroti välja, kui võlgnik on maksejõuetu. Võlausaldaja pankrotiavalduse alusel ei kuuluta kohus pankrotti välja, kui esineb käesoleva seaduse § 15 lõikes 2 nimetatud pankrotimenetluse algatamata jätmise alus. Ajutine haldur on tuvastanud, et võlgniku vara moodustab 3 000 krooni, võlgnikul on teadaolevaid kohustusi 9,3 miljonit krooni. Võlgniku majandustegevus on lõppenud 2008. a kevadel. Vastavalt Äriseadustiku § 180 lg 5¹ OÜu juhatus kohustatud viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 20 päeva möödumisel maksejõuetuse ilmnemisest, esitama kohtule pankrotiavalduse. Võlgniku juhatuse liige pankrotiavaldust kohtule ei esitanud ega astunud ka muid ÄS § 176 ettenähtud samme, vaatamata sellele, et äriühingu omakapital oli juba 2007. a langenud alla seaduses sätestatud piiri. Vastavalt äriseadustiku §-le 176 oli OÜu tegevuse jätkamine õiguspärane seni, kuni OÜu omakapital ehk netovara oli vähemalt pool osakapitalist, kuid mitte vähem kui 40 000,- krooni. Sellest hetkest alates, mil võlgniku netovara vähenes alla 40 000 krooni, oli võlgniku juhatuse liikmel vastavalt äriseadustiku §-le 171 lg 2 p 1 kohustus kutsuda kokku osanike koosolek.

Kohtu hinnangul on nimetatud sätte üheks eesmärgiks OÜ võlausaldajate kaitse olukorras, kus kahjumiga tegevuse jätkamine võõrkapitali ehk sisuliselt võlausaldajate raha arvel võib vähendada võlausaldajate väljavaateid oma nõuete rahuldamisele. Eeltoodut arvestades on kohus seisukohal, et võlgniku juhatuse liige ST on rikkunud äriseadustiku § 171 lg 2, § 176 ja § 180 lg 5¹ sätestatud kohustusi. Ajutise halduri poolt on tuvastatud, et võlgniku raamatupidamist ei ole 2008. aastal peetud. Äriseadustik § 183 kohaselt juhatus korraldab OÜ raamatupidamist. ST ei ole seega täitnud ka raamatupidamise korraldamise kohustust.

Võlgniku juhatus on asunud seisukohale, et EMOÜ maksejõuetuse peamisteks põhjusteks on pikkade "võtmed kätte" ehituslepingute täitmise ajal toimunud suur hinnatõus ja suur ehitusbuumi aegne alltöövõtjate ja ehitajate puudus, mistõttu omakorda tekkisid raskused tähtaegadest kinnipidamisel, mis omakorda tõid kaasa lepingutest tulenevad viivised ja trahvid. Ajutine haldur on esialgsel seisukohal, et võlgniku majandustegevuse raskused ning algatamise pankrotimenetluse tinginud eelkõige üldine on ehitusturu poorbetoontoodete kõrge müügihindade tase ja juhatuse poolne väär rahavoogude planeerimine ja riskide hindamine. Kuna ST rikkus võlgniku PankrS § 85 sätestatud teabe andmise ja halduriga koostöö kohustust, tuleb edaspidises pankrotimenetluses välja selgitada võlgniku maksejõuetuse tekkimise põhjused. Ajutisel pankrotihalduril ei õnnestunud ajutise pankrotimenetluse käigus välja selgitada, kas pankrotimenetluses esineb vara tagasivõitmise võimalusi.

Ajutine pankrotihaldur Andres Hermet on esitanud tasunõude 16 töötunni eest kokku summas 16 000 krooni ja kulutuste katteks 2 174 krooni. Võlausaldajad ega võlgnik ajutise halduri tasunõudele vastu ei vaidle. PankrS § 23 lg 1 kohaselt ajutisel halduril on õigus saada oma ülesannete täitmise eest tasu, mille suuruse määrab kohus, samuti nõuda oma ülesannete täitmiseks tehtud vajalike kulutuste hüvitamist. Tasu suuruse määramisel arvestab kohus ajutise halduri ülesannete mahtu, keerukust ja ajutise halduri kutseoskusi. Justiitsministri 18.12.2003. a määruse nr 71 "Pankrotihalduri ja ajutise pankrotihalduri tasude piirmäärad ja hüvitamisele kuuluvate kulutuste arvestamise kord" § 2 punkti 6 kohaselt on ajutise pankrotihalduri tunnitasu ülemmäär on 1 500 krooni. Kohus leiab, et arvestades ajutise halduri töö mahtu, keerukust ja kutseoskust on põhjendatud määrata ajutise pankrotihalduri tasuks brutosumma 16 000 krooni ja hüvitiseks tehtud kulutuste eest 2 174 krooni. PankrS § 150 lg 1 ja 2 kohaselt kui pankrotiavaldus rahuldatakse tasutakse ajutise halduri tasu pankrotivarast. Võlausaldaja I on nõustunud, et ajutise halduri tasu 15 000 krooni jätma pankrotimenetluse kulude katteks.

TsMS § 162 lg 1 alusel kannab menetluskulud pool, kelle kahjuks otsus tehti. Võlausaldajad on tasunud pankrotiavalduse esitamisel riigilõivu 1 600 krooni, mis kuulub võlgnikult lisaks õigusabikuludele väljamõistmisele.

Karin Sonntak Kohtunik